GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

KWARTAALBERICHT 3e KWARTAAL 2026

29-10-2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. Ontwikkelingen en resultaten **3**

2.1 Ruim €3,7 miljoen voor Romeinse tijdreis en AVE Roman landscape 3

2.2 Benoeming bestuurlijk opdrachtgevers 3

2.3 Doorontwikkeling regioagendacommissie 4

2.4 Op zes plekken in de regio rond wind- en zonneparken meer natuur en landschap! 4

2.5 Afscheid Henk van den Berg 4

3. Resultaten per opgave **5**

3.1 Circulariteit, klimaat en energie (Circulaire regio) 5

3.2 Ruimte en woningbouw (Groene groeiregio) 6

3.3 Natuur, landschap, recreatie en cultuur (Ontspannen regio) 7

3.4 Economie (Productieve regio) 8

3.5 Mobiliteit en bereikbaarheid (Verbonden regio) 11

4. Tot slot **12**

1. Inleiding

Dit is het derde kwartaalbericht van dit jaar over de uitvoering van de regionale agenda 2025-2028 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). We beginnen met de meest in het oog springende ontwikkelingen om vervolgens per opgave verslag te doen van het derde kwartaal van 2026.

2. Ontwikkelingen en resultaten

2.1 Ruim €3,7 miljoen voor Romeinse tijdreis en AVE Roman landscape

We hebben twee grote subsidies gekregen om inwoners en bezoekers het gedeelde Romeinse verleden van de regio te laten beleven én de verbinding tussen de Nederlandse en Duitse grensregio te versterken.

De eerste is voor het project Romeinse tijdreis. In dit project gaat de GMR samen met Nederlandse en Duitse partners de Via Romana vernieuwen. De Via Romana is een langeafstandsfietsroute die het Romeinse verleden van Nijmegen tot Xanten met elkaar verbindt. De route wordt vernieuwd en uitgebreid met nieuwe wandel- en fietsroutes en bijzondere belevingsplekken.
Zo komt er onder meer een nieuwe verbinding tussen Arnhem en Elst. Ook wordt bij Zevenaar een nieuwe ronde toegevoegd, die het verhaal vertelt van de dam die de Romeinse veldheer Drusus in het rivierenlandschap liet aanleggen.
Een ander onderdeel van het project is het verder ontwikkelen van het bestaande Romeinenfestival in de gemeente Overbetuwe naar een jaarlijks regionaal Romeinenfestival, dat ieder jaar in een andere gemeente plaatsvindt. Op 17 oktober vond het plaats in Elst. In 2027 verhuist het festival naar Berg en Dal, waar Museumpark Orientalis als gastheer optreedt.
Daarnaast komen er innovatieve manieren om het Romeinse verleden te beleven, waaronder toepassingen met virtual reality. Gezamenlijke communicatie en kennisuitwisseling moeten ervoor zorgen dat het verhaal aan beide kanten van de grens als één samenhangende Romeinse tijdreis wordt ervaren.
Het totale project heeft een omvang van €520.000, waarbij de provincie Gelderland vanuit de Regio Deal €250.000 verstrekt. De bijdragen van de partners in het project zijn in totaal €270.000.

De tweede subsidie is een INTERREG subsidie met de naam AVE Roman landscape.
AVE Roman landscape is een Nederlands-Duits samenwerkingsproject dat het gedeelde Romeinse verleden van de regio Gelderland–Niederrhein zichtbaar, beleefbaar en toegankelijk maakt.
Dat gebeurt met behulp van innovatieve digitale technieken zoals virtual reality (VR), augmented reality (AR) en 3D-reconstructies.
De totale subsidieaanvraag bedraagt ruim €3,2 miljoen, waarvan €900.000 co-financiering van Nederlandse en Duitse partners.

2.2 Benoeming bestuurlijk opdrachtgevers

We zijn een nieuwe bestuursperiode ingegaan. De nieuwe bestuurlijk opdrachtgevers zijn in de vergadering van het algemeen bestuur op 8 juli benoemd.
De samenstellingscommissie was unaniem en van mening dat de voordracht enerzijds recht doet aan continuïteit en anderzijds ruimte biedt aan vernieuwing.

De volgende bestuurders zijn benoemd als bestuurlijk opdrachtgever:

- Circulariteit, klimaat en energie (Circulaire regio): wethouder Tobias van Elferen
- Ruimte en woningbouw (Groene groeiregio): wethouder Maarten van den Bos
- Natuur, landschap, recreatie en cultuur (Ontspannen regio): wethouder Arthur Boone
- Economie (Productieve regio): burgemeester Sigrid Sengers
- Mobiliteit en bereikbaarheid (Verbonden regio): wethouder Cilia Daemen

2.3 Doorontwikkeling regioagendacommissie

De regioagendacommissie (RAC) heeft op 7 september gesproken over de positie en doorontwikkeling van de RAC in de nieuwe bestuursperiode en over manieren om de betrokkenheid van gemeenteraden bij de regionale opgaven te versterken.
Een belangrijk onderdeel van de vergadering was het gesprek met Maarten van den Bos, bestuurlijk opdrachtgever Ruimte en woningbouw (Groene groeiregio), over het regionaal benutten van de Omgevingswet.
Daarbij is gesproken over de kansen die de Omgevingswet biedt om de vele ruimtelijke opgaven meer in samenhang te benaderen en ontwikkelingen gebiedsgericht vorm te geven door middel van gebiedsagenda's. Ook kwam aan bod hoe gemeenteraden met de Omgevingswet meer mogelijkheden krijgen om aan de voorkant kaders te stellen, integrale afwegingen te maken en richting te geven aan de ontwikkeling van deelgebieden.
De leden van de RAC wisselden ervaringen uit over de toepassing van de Omgevingswet binnen hun eigen gemeente.

2.4 Op zes plekken in de regio rond wind- en zonneparken meer natuur en landschap!

Voor natuurherstel, landschapsversterking en biodiversiteit rond wind- en zonneparken zijn gelden beschikbaar gesteld, het zogenaamde kwaliteitsbudget.
Het advies voor de verdeling van het kwaliteitsbudget is bestuurlijk goedgekeurd.
Van de €825.000 voor natuurherstel, landschapsversterking en biodiversiteit rond wind- en zonneparken gaat geld naar zes initiatieven in Duiven-Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Wijchen, Beuningen en Druten.

2.5 Afscheid Henk van den Berg

Na ruim veertig jaar werken voor en in de regio nam Henk van den Berg, strateeg en plaatsvervangend directeur, eind augustus afscheid.
Wat begon op 15 januari 1984 bij de gemeente Arnhem, groeide uit tot een loopbaan met zo'n twaalf functies - van het fysieke domein tot de griffie - en uiteindelijk een sleutelrol in de regionale samenwerking binnen de GMR.

Na zijn afscheid in de Burgerzaal van de gemeente Arnhem, liet Henk van den Berg weten:
"Zoveel indrukken, zoveel (onverwachte) ontmoetingen, mooie woorden, een lading cadeaus, warme samenzang, de tegel en een vendelhulde. Het laten bezinken en een plekje geven kost ff tijd.
Ik kijk terug op een geweldige afsluiting van mijn loopbaan op de plaats waar het allemaal begon. Nu heb ik tijd voor andere zaken waar ik wellicht nog velen van u in de regio zal tegenkomen."

3. Resultaten per opgave

3.1 Circulariteit, klimaat en energie (Circulaire regio)

Grondstoffen en Ketens

In het derde kwartaal is de samenwerking met vier andere regio's op het thema circulair opdrachtgeven en inkopen, vanuit de Krachtenbundeling Rijk-Regio, van start gegaan. Er vonden meerdere sessies en interviews plaats om op te halen welke lessen er te leren zijn en waar kansen liggen. Daarnaast hebben we bijgedragen aan de landelijke sessie 'Circulair inkopen de Norm'.

De Green Friday Campagne is doorontwikkeld en staat online op www.gmr.nl/greenfriday. Green Friday is een groeiende beweging: inmiddels doen 24 partners mee, waaronder 14 gemeenten, onderwijsinstellingen, bedrijven en andere organisaties in de regio. Tijdens een partnersessie deelden zij hun plannen voor ludieke acties in de campagneweek van 20 tot en met 27 november.

Tot slot hebben we met Living Lab Circulair Arnhem een expertmeeting voorbereid rond twee cases: circulaire aanpak van een inclusief kindcentrum in Beuningen en een school in Arnhem (vernieuwbouw). Deze sessie vindt plaats in het vierde kwartaal. De lessen delen we in 2027 met de andere gemeenten, waarna we nieuwe cases oppakken.

Circulaire Bouw en Infra

Begin juli verzorgde het regionale project Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW), samen met gemeente Arnhem, een zeer drukbezochte demodag over machinaal bestraten met hergebruik van materialen. De gespreksronde met alle regiogemeenten over hoe we hen het best kunnen ondersteunen bij het meer circulair aanpakken van GWW projecten is afgerond. De conclusies volgen in het vierde kwartaal. Het ontwikkelen van een gezamenlijk handboek (circulaire) inrichting openbare ruimte is gestart met negen gemeenten. Vanuit het stimuleren van schoon en emissieloos bouwen, zijn in drie gemeenten implementatiesessies gehouden samen met marktpartijen.

Het Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen had het derde kwartaal een druk programma, met de volgende activiteiten:

- Een "werksessie Toekomstbestendig Bouwen", waarin gemeenten en andere partners praktische input leverden op de uitvoering van het project.
- Een werkbezoek afgelegd aan de Green Village in Delft.
- Het project 'de stad als bouwmarkt' is gestart met zes regiogemeenten.
- De begroting en uitvoeringsplanning van het Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen is herzien en aangepast aan de beperkte bijdrage van marktpartijen.
- Het eerste van vier werkcolleges "maatschappelijke waarde uit grondexploitatie" is gehouden met bijna 60 deelnemers.
- Er is een overzichtsrapportage van doormetingen van bouwprojecten met de circulaire impactladder opgeleverd. Daaruit blijkt dat er in onze regio maximaal 17-18% circulair gebouwd wordt.

De samenwerking met KlimaatTop Gebouwde Omgeving (KTGO), gericht op het versnellen van de verduurzaming van de gebouwde omgeving, heeft geleid tot nog een interview in een digitaal magazine van KTGO. Op 4 en 5 november zijn we met een stand onder de vlag van Lifeport en een inhoudelijk programma aanwezig op de klimaattop in de Jaarbeurs in Utrecht.

Energietransitie

Het plan van aanpak integraal programmeren is vastgesteld. Dit is het afstemmen van ruimtelijke plannen op de benodigde energie-infrastructuur, om zo netcongestie te voorkomen. In augustus vonden de eerste sessies plaats in de deelregio's die eerder zijn betrokken bij het integraal

programmeren: de Liemers, het middengebied Arnhem-Nijmegen en het Rijk van Nijmegen. Onderwerp van deze bijeenkomsten was het proces van 'eerder aanmelden van transportcapaciteit' en het ophalen van wensen en behoeften over integraal programmeren bij gemeenten. We startten met kleine kernen-pilots in Rozendaal en Doornenburg. Elke gemeente onderzoekt een eigen vraagstuk met de doelstelling om kennis en ervaring op te doen die gedeeld kan worden met andere gemeenten.

Voor de specifieke uitkering (SpUK) regionale structuur warmte is verlenging aangevraagd voor 2026. Ook dienden we een aanvraag in voor 2027.

De tussenstand van de RES-doelstelling is opgeleverd aan het NPRES. In totaal is 790 GWh gerealiseerd. Het doel is 1,62 TWh. Dus resteert er nog een opgave van 830 GWh.

Op onze website staat een informatiepagina over batterijopslag voor bedrijven, met daarin alle actuele informatie en regels voor het plaatsen van batterijen bij bedrijven.

In het kader van Interreg-project DeCarb-Pro over CO_2-beprijzing woonden we een tweedaagse partnermeeting in Straatsburg bij. De verdere uitrol van CO_2-beprijzing stond hierbij centraal. Verder is de eerste training CO_2-beprijzing aan de regiogemeenten gegeven. Hieraan namen zes gemeenten deel. We hebben ook een webinar gegeven over CO_2-beprijzing, hier namen 55 deelnemers uit zes landen aan deel.

Het REE (Regionaal Expertiseteam Energie) hielp in het dit kwartaal 18 bedrijven. Er werden vier individuele basisadviezen verstrekt en zes plusadviezen. Daarnaast deden acht bedrijven mee aan collectieve projecten. In de gemeente Overbetuwe wordt met drie bedrijven op Herveld-Andelst-Zetten, na een scan, een netcongestieoplossing voorbereid. In Westervoort kregen vijf bedrijven op bedrijventerrein 'Het Ambacht' hulp bij een netcongestiescan. Er zijn in samenwerking met stakeholders plannen van aanpak opgesteld voor een Regio Deal project op bedrijventerrein Het Broek (gemeente Arnhem) en bedrijvenbijeenkomsten gehouden in de gemeenten Heumen, Lingewaard en Renkum.

Tot slot leverden we de jaarlijkse CO_2-monitoringsrapportage op.

3.2 Ruimte en woningbouw (Groene groeiregio)

Ruimte

Gebiedsagenda's

Samen met de provincie Gelderland (mede-opdrachtgever) hebben we een selectieprocedure doorlopen voor de verdieping van de gebiedsagenda's. We selecteerden een bureau dat in de vier deelgebieden aan de slag gaat. Daarnaast is een planning opgesteld en gestart met dit proces.

Provinciale omgevingsvisie

We hebben ingesproken bij de Staten van Gelderland op de Concept Omgevingsvisie en verordening van de provincie Gelderland.
In juni is de regionale zienswijze op de Gelderse Omgevingsvisie ingediend. We gaven aandachtpunten om de match met regionale programma's te vergroten. Hiermee wordt het (nog) beter mogelijk samen met de provincie te werken aan uitvoering van bijvoorbeeld Woondeal of Regionaal Mobiliteitsplan. De bestuurlijk opdrachtgever van de Groene groeiregio sprak op 26 augustus in bij Gedeputeerde Staten. Hij deed onder andere het verzoek om ook financieel samen te werken bij de Regionale Investeringsagenda. Tijdens de Statenvergadering was er onvoldoende

tijd om de Omgevingsvisie te behandelen. Er komt een extra vergadering op 16 december voor besluitvorming over de Gelderse Omgevingsvisie.

Aanpak Veluwe en gebiedsagenda Veluwezoom
We hebben een selectieprocedure doorlopen, waarna er iemand is ingehuurd die de aanpak Veluwe (van de provincie Gelderland) gaat coördineren voor de vier gemeenten in de Veluwezoom. Daarnaast gaat zij de gebiedstrekkers van gebiedsagenda Veluwezoom bijstaan.

NOVEX Arnhem-Nijmegen-Foodvalley (ANF; Meer Landschap, meer Stad)
Binnen NOVEX werkten we aan verschillende deeluitwerkingen:

- Onderzoek naar onrendabele toppen bij woningbouw aan de hand van vier woningbouwontwikkelingen. In de GMR: Westervoort Noord en Rijnpark Arnhem.
- Groene Scheggen: verdere uitwerking van de vijf nieuwe groene gebieden (Meer landschap).
- Regionale Investeringsagenda NOVEX. Hiervoor is een raamwerk opgesteld die de werkwijze van de RIA uiteenzet. De RIA laat de benodigde investeringen voor de verstedelijking van ANF zien.
- Onderzoek naar effectievere organisatie en samenwerking binnen NOVEX.

Woningbouw

Provada
Op 9-11 juni stonden we als Lifeport (GMR) op de Provada, de vastgoedbeurs van Nederland. Met een nieuwe stand en een vol programma met workshops hebben we de woningmarkt in de GMR kunnen toelichten. We organiseerden dit samen met de gemeenten Arnhem en Nijmegen.

Voorbereiding wet versterking Regie Volkshuisvesting
Met de komst van deze nieuwe wet zijn gemeenten verplicht een Volkshuisvestelijk programma op te stellen (voorheen Woonvisie). De GMR heeft op basis van de Woondeal hiervoor bouwstenen aangeleverd aan de gemeenten die zij hiervoor kunnen gebruiken.

Bouwstroom Corporaties
De gezamenlijke woningcorporaties in de GMR (Woonkr8) hebben het initiatief genomen om een bouwstroom op te richten. Dit zijn gezamenlijk (vooraf) ingekochte woningen die corporaties helpt om sneller en goedkoper te bouwen door middel van samenwerking met elkaar en markt. We verleenden als GMR hier medewerking en ondersteuning aan.

Actualisatie Woondeal
Eind dit jaar moet de Woondeal geactualiseerd zijn. Dit vanwege de nieuwe wet Regie Vhv. We zijn hiervoor het proces gestart en zijn met gemeenten in overleg over de woningbouwplanning en de inhoud van de Woondeal.

3.3 Natuur, landschap, recreatie en cultuur (Ontspannen regio)

Spraakwaterfestival (groen-blauw raamwerk)

Op 10 september vond het Spraakwaterfestival plaats in het Huis der Provincie, als onderdeel van de 10-daagse Landschapstriënnale in Arnhem en omstreken. Tijdens het festival kwamen ruim 160 deelnemers samen om kennis uit te wisselen over de urgente vraagstukken rondom water en klimaatverandering in het landschap. Bestuurders en experts, waaronder deltacommissaris Co Verdaas en rijksadviseur Noël van Dooren, riepen op tot actie. We moeten ons watersysteem radicaal anders inrichten om goed voorbereid te zijn op weersextremen, zoals de droogte van afgelopen zomer. Rigoureuze ingrepen in het rivierlandschap zijn onoverkomelijk en het splitsings-puntengebied in de GMR speelt hierin een belangrijke rol als ‘hoofdkraan van Nederland’. De GMR

ondersteunt gemeenten om het regionale belang in te brengen in de lopende processen van Ruimte voor de Rivier 2.0 en het Deltaprogramma Rijn.

Nieuwe stap richting uitvoering binnen de Groene mantel (groen-blauw raamwerk)

Voor het programma van de Groene Mantel rondom Nijmegen, een van de gebiedsaanpakken in het groen-blauw raamwerk, hebben de partners een uitvoeringsprogramma 1.0 opgesteld. Het uitvoeringsprogramma geeft een overzicht van ongeveer 30 projecten en activiteiten die bijdragen aan de doelen van de Groene mantel en in 2026-2027 worden voorbereid of uitgevoerd. Het beschrijft ook de werkwijze voor de uitvoering, de financiering, organisatie en planning. Het document is een eerste versie, die we ieder jaar actualiseren.

3.4 Economie (Productieve regio)

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

In het afgelopen kwartaal zijn opnieuw belangrijke stappen gezet in de uitvoering van het RPW. Naast de reguliere ondersteuning bij verschillende adviesaanvragen binnen het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties, lag het afgelopen kwartaal de focus op:

Beter benutten van bestaande werklocaties
De regionale Beter Benutten Versneller heeft alle gemeenten gesproken over kansen op bestaande werklocaties. Dit leidde tot een brede lijst met mogelijke projecten. Daarbij wordt gekeken naar nieuwe functies voor moeilijk te ontwikkelen locaties en naar mogelijkheden om bestaande bedrijventerreinen intensiever te gebruiken. Voor deze laatste opgave werken we ook samen met Oost NL.

Ontwerpend onderzoek toekomstbestendige economie
De opdracht voor een ontwerpend onderzoek naar de toekomst van werklocaties is inmiddels gegund. Dit onderzoek wordt uitgevoerd samen met het ministerie van Economische Zaken en Regio Foodvalley. Doel is om inzicht te krijgen in de ruimtelijk-economische keuzes die nodig zijn om de beperkte ruimte voor werken ook op de lange termijn beschikbaar en aantrekkelijk te houden.

Compensatie watergebonden bedrijventerreinen
Samen met de provincie Gelderland wordt gewerkt aan een beter proces voor de compensatie van bedrijventerreinen die verdwijnen door transformatie naar andere functies, zoals wonen. De ervaringen uit eerdere projecten worden daarbij benut. De aandacht ligt in eerste instantie op watergebonden bedrijventerreinen, omdat de beschikbare ruimte voor deze functies beperkt is en alternatieven schaars zijn.

Mengkompas
Er wordt gewerkt aan een zogenoemd Mengkompas. Dit hulpmiddel ondersteunt gemeenten bij afwegingen rond functiemenging, bijvoorbeeld waar wonen en werken beter gecombineerd kunnen worden. Praktische voorbeelden uit de regio worden hierin opgenomen, zodat het instrument direct toepasbaar is.

Campusoverleg
Met de regionale campussen is gesproken over de verdere ontwikkeling van het campus-ecosysteem in de regio. Uit dit overleg kwam de behoefte naar voren aan een gezamenlijke regionaal campusvoorstel. De verdere uitwerking hiervan vindt plaats in afstemming met The Economic Board.

Circulariteit en energie
Daarnaast is gestart met het verder uitwerken van de circulaire economie en netbewuste bedrijventerreinen binnen het RPW. Hiermee wordt ingespeeld op de groeiende uitdagingen rond grondstoffen, duurzaamheid en netcongestie.

Nieuwe ontwikkellocaties
Voor drie nieuwe werklocaties in de gemeenten Duiven, Overbetuwe en Zevenaar is bestuurlijke instemming verleend, onder een aantal voorwaarden. De betrokken gemeenten worden ondersteund bij de verdere uitwerking van deze plannen, zodat deze aansluiten bij de regionale afspraken uit het RPW.

Lobby en Public Affairs

We startten met de uitvoering van de lobbystrategie voor de Productieve regio. De inzet richt zich op:

- Versnelling van de herstructurering van werklocaties. Onder andere via deelname aan een pilot van het ministerie van Economische Zaken.
- Verbetering van de binnenhavens in Arnhem en Nijmegen en versterking van vervoer over water.

Human Capital

In het derde kwartaal van 2026 lag de focus binnen het Human Capital Akkoord op drie strategische ontwikkelingen: de herijking van het Human Capital Akkoord, de start van de uitvoering van het Talentplan Energy en de doorontwikkeling van het Lifeport Welcome Centre. Deze inspanningen hebben geleid tot de volgende belangrijke resultaten:

Doorontwikkeling Human Capital Akkoord 2.0
In het derde kwartaal is gewerkt aan de ontwikkeling van het nieuwe Human Capital Akkoord 2027-2030 (HCA 2.0). Op basis van een evaluatie van het lopende HCA zijn de belangrijkste resultaten, lessen en ontwikkelkansen vastgelegd in een oogstnotitie. Hierop voortbouwend hebben ruim 70 partners tijdens twee co-creatiesessies input geleverd voor de toekomstige koers. Deze inzichten vormen de basis voor het vernieuwde Human Capital Akkoord, dat dit najaar verder wordt uitgewerkt.

Lifeport Welcome Centre
In september 2026 is het Lifeport Welcome Centre opnieuw gelanceerd. Internationale medewerkers kunnen in de Stadswinkel in Nijmegen terecht voor IND-dienstverlening en inschrijving in de Basisregistratie Personen. Dit is een eerste stap naar betere ondersteuning bij hun vestiging in Lifeport. De komende maanden voeren we een verkenning uit bij werkgevers en internationals over aanvullende behoeften. Bijvoorbeeld rondom taal, sociale contacten en ondersteuning voor gezinnen. De uitkomsten bepalen hoe de regionale dienstverlening verder wordt ontwikkeld.

Start uitvoering Talentplan Energy
De uitvoering van Talentplan Energy is gestart. Vanuit het HCA zijn concrete stappen gezet om talent te ontwikkelen voor de energie- en techniekssector en de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven te versterken. Dit krijgt onder meer vorm via:

- GET IT: twaalf Gelderse kennis- en onderwijsinstellingen bundelen hun krachten rond de energietransitie en werken samen aan een betere aansluiting op de opleidings- en professionaliseringsvragen van werkgevers.
- Junior Technovium Groesbeek: met de uitbreiding naar Groesbeek worden meer jongeren van 10 tot 15 jaar enthousiast gemaakt voor wetenschap en technologie, in nauwe samenwerking met onderwijs, overheid en lokale ondernemers.

- GreenKarting: scholen en bedrijven worden met elkaar verbonden om leerlingen op een praktijkgerichte manier kennis te laten maken met techniek en duurzame technologie.

Vanuit het HCA wordt ingezet op de verdere regionale uitrol van GreenKarting. Steeds meer scholen uit het voortgezet onderwijs uit verschillende gemeenten sluiten aan. Leerlingen maken via het bouwen van een elektrische kart op een aansprekende en praktijkgerichte manier kennis met techniek, duurzame technologie en de opleidingen en werkgevers in de regio. Het programma is bovensectoraal en raakt onder meer aan energie, duurzame mobiliteit, hightech en digitalisering.

Ook het regionale draagvlak groeit. Bedrijven zijn enthousiast en bereid voor meerdere jaren bij te dragen, ook financieel. Vanuit Sterk Techniekonderwijs Lokaal2 wordt gewerkt aan een ontwikkelteam voor verdere inbedding in het onderwijs en ook mbo-, hbo- en wo-onderwijs worden betrokken. Daarnaast werken we toe naar een gezamenlijke regionale rijdag, waar leerlingen, scholen, opleidingen en bedrijven samenkomen en zichtbaar wordt wat er rondom techniek en talent in de regio ontstaat. Zo groeit GreenKarting uit tot een gedragen aanpak waarin onderwijs en bedrijfsleven samen investeren in het technisch talent van de toekomst.

Duurzame logistiek (integraal speerpunt met Circulaire en Verbonden regio)

Logistiek makelaars

Samen met de provincie ondersteunen de logistieke makelaars bedrijven in onze regio bij CO_2- en kilometerreductie.

- Doel 2026: 20 miljoen kilo CO_2, 136.000 kilometer (NL).
- Behaald tot en met 15 oktober: 22.579.726 kilo CO_2, en 339.635 kilometer.

Daarnaast zijn kwalitatieve resultaten behaald:

- Bijdrage samenwerking door ondernemers voor energie in Huissen, Heteren, Andelst-Herveld-Zetten, Wijchen, Druten.
- Bijdrage aanpak N325.
- Bijdrage organisatie modal shiftbijeenkomst bij Inland Terminal Groep Nijmegen.
- Analyse truckspotting Huissen.
- Bijdrage aanpak A12 Slim reizen.
- Deelname A12 IJsselbruggen.

MIRT GVC | Bovengemiddeld knooppunt haven van Nijmegen

Voor de versterking van de haven van Nijmegen, binnen het nationale programma Topcorridors, wordt ingezet op maatregelen die bijdragen aan een duurzaam, toekomstbestendig en goed bereikbaar nationaal knooppunt. Tijdens het BO MIRT van begin januari is besloten over de projecten die zijn opgenomen in het zogenaamde gezamenlijke realisatiepact. Inmiddels zijn middelen toegekend door het ministerie ter hoogte van €242.500 en bij de provincie Gelderland ter hoogte van €325.000. De aangevraagde middelen zijn bedoeld als cofinanciering voor de uitvoering van de volgende projecten:

- Verkenning netbewust bedrijventerrein(uitbreiding) De Grift + truckparking + Clean Energy Hub + Logistieke laadinfrastructuur (mogelijk met behulp van Smart Energy Hub).
- Routekaart Zero emissie binnenhavens.
- Visie en roadmap circulaire binnenhavens.
- Walstroom uitbreiden.
- Havensamenwerking en digitalisering (in samenwerking met knooppunt Tiel).

3.5 Mobiliteit en bereikbaarheid (Verbonden regio)

Slim & Schoon Onderweg

Traditioneel is in het derde kwartaal gewerkt aan de onderwijsaanpakken, zodat we bij de introductiemarkten in zowel Arnhem als Nijmegen campagne konden voeren voor duurzame mobiliteit. Daarbij lag de nadruk op het stimuleren van fietsgebruik. Omdat we dit jaar voor het eerst werken met de Da's zo Gefietst app, maakten we een speciale challenge voor studenten. Zij konden punten sparen en in aanmerking komen voor een aantal grotere prijzen via een verloting.

In de Zuidflank bleven op meerdere bedrijventerreinen de billboards staan ter promotie van de fietschallenge A50.

Vanuit de Werkgeversaanpak is een aanzet gemaakt voor een speciale aanpak voor de zorgsector. Omdat dit een belangrijke sector is in onze regio, maar ook omdat de onregelmatige tijden en soms ambulante zorg maatwerkoplossingen vraagt. We mailden meerdere zorginstellingen met een factsheet, in een eerste poging om het netwerk te activeren. Daarnaast zijn in oktober alle gemeentesecretarissen geïnformeerd over de kansen en mogelijkheden voor het stimuleren van duurzame mobiliteit van de eigen medewerkers.

Hubs & knooppunten

De verkenning naar een mobiliteitshub bij Bemmel is opgeleverd en in het bestuurlijk platform van 23 september 2026 vastgesteld. De centrale vraag was in hoeverre een mobiliteitshub nabij Bemmel kansrijk is en kan bijdragen aan de regionale mobiliteitsdoelen. Aanleiding voor de verkenning is onder meer de doortrekking van de A15 tussen Bemmel en Zevenaar. De studie laat zien dat een mobiliteitshub bij Bemmel in eerste instantie vooral een ondersteunende functie heeft voor inwoners van het zuidelijke deel van Lingewaard. Alleen onder de juiste regionale randvoorwaarden kan de hub uitgroeien tot een volwaardige schakel in het mobiliteitssysteem. Daarbij zijn een aangepast parkeerbeleid in Nijmegen, een snelle busverbinding over de A15 en woningbouwontwikkelingen de belangrijkste voorwaarden. Op korte termijn wordt het versterken van de hubfunctie van halte Papenstraat aanbevolen.

Actieve mobiliteit

Binnen de provinciale subsidieregeling grootschalige maatregelen hoofdfietsnet is met ingang van 7 september de specifieke provinciale subsidieregeling Realisatie doorfietsroute VeluweWaalpad opengesteld, waarmee de maatregelen kunnen worden bekostigd. In de regeling is €25,3 miljoen beschikbaar. Eind juli kwam ook het nieuws dat de provinciale subsidieregeling Grootschalige maatregelen hoofdfietsnet weer werd opengesteld. Er is een bedrag van €3 miljoen beschikbaar voor fietsprojecten. Gemeenten kunnen aanvragen doen voor de aanleg van een fietspad, voetpad of fietsstraat, de verbreding van een fietspad en de verbetering van een kruising op het hoofdfietsnet Gelderland. De uitvoering moet starten in 2026 of 2027.

OV en spoor

GNOE (Goederenroutering Noord Oost Europa)

In het derde kwartaal zijn verschillende deelrapportages opgeleverd door het onderzoek consortium voor het Nut- en noodzaak onderzoek. De gemeenten die het betreft zijn in juli geïnformeerd over de inhoud en zorgen met betrekking tot deze rapportages. Op 4 november wordt opnieuw een GMR overleg georganiseerd over dit dossier met de betrokken regiogemeenten.

Commissiedebat spoorgoederenvervoer

Op 1 oktober vond het commissiedebat over goederenvervoer plaats. Op de agenda stond de Kamerbrief van 11 juni 2026 over de Kabinetsinzet spoorgoederenvervoer, met daarin aandacht voor de toekomstige routering van goederenverkeer per spoor. Kamerlid De Hoop heeft tijdens het

debat aandacht gevraagd voor drie punten die direct raken aan de bereikbaarheid, leefbaarheid en sociaal-economische ontwikkeling van Oost-Nederland. De staatssecretaris maakte bij de beantwoording kenbaar dat ze eerst met de decentrale overheden in gesprek gaat, voor vaststelling van het uiteindelijke rapport.

Spoorkruisingen IJssellijn
Het onderzoek naar overwegveiligheid op spoorkruisingen op de IJssellijn (in Wijchen en Rheden) is vastgesteld, met de notie dat: *Een eventuele frequentieverhoging tussen Wijchen en Oss een aanzienlijke impact heeft op de overwegveiligheid. Bij een eventuele uitwerking van een frequentieverhoging, dient spoorwegveiligheid nadrukkelijk onderdeel te zijn van de scope.*

4. Tot slot

Het volgende kwartaalbericht verschijnt eind januari 2027.
Eerdere kwartaalrapportages lezen? Ze zijn te vinden in onze online documenten, waarin we verantwoording afleggen, verslag doen van onze werkzaamheden en andere officiële stukken.

Daarnaast verschijnt maandelijks onze nieuwsbrief waarin we informeren over actuele ontwikkelingen.

GROENE METROPOOL REGIO
ARNHEM NIJMEGEN

Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem
info@gmr.nl
www.gmr.nl